

HET VERHAAL VAN DE OOSTENDSE CASINO-KURSALEN

Piet Daman

CASINO: - Ontmoetingscentrum met gevarieerde gemakkelikheden, voor gezellige omgang

- Sociëteit- of clubgebouw

- Besloten gelegenheid voor het houden van kansspelen

KURHAUS (D) : Instelling voor thermale kuur, maison thermale (F); spa

KURSAAL: Ontspanningszaal bij een Kurhaus

De eerste zeebaden te Oostende dateren van 1784 op het Ooststrand (klein-). Er waren toen veel Engelsen te Oostende (Vrijhaven) en die hadden reeds de tonische kracht van zeewater en zeelucht ontdekt, ze hadden al badhuizen te Brighton, Harwich en Margate. Na 1815 (Waterloo) komen ook de Engelse "fronttoeristen" via Oostende.

Vanaf 1834 resideert de koninklijke familie hier geregeld. Duitse, Russische en andere Europese adel volgt, en in hun spoor "le beau monde". Dit is de aanleiding om van de jonge badstad een mondaine zomerse hoofdstad te maken.

De spoorverbinding met Brussel (1838) en een vaste mailbootverbinding met Dover (1846) brengen nog meer badgasten naar de kleine omwalde stad.

Tussen 1833 en 1848 worden ter hoogte van het Ooststrand, rond de vuurtoren (1771), de eerste houten gebouwen op de zeedijk opgetrokken (dus buiten de stadswallen en onderworpen aan militaire erfdiensbaarheden). Het "Pavillon des Bains", de "Cercle du Phare" (privaatkring van de "upperclass"), het "Pavillon

Musin". Later volgen er nog enkelen, meer westwaarts.

De Grote Zeedijk, van Vuurtorenplein tot \pm IJzerstraat nu, was toen 5 à 6 m breed.

HET EERSTE CASINO

Om tegemoet te komen aan de wensen van een groeiend aantal bezoekers, besliste het stadsbestuur van Oostende in maart 1837, een viertal zalen van het stadhuis aan de Grote Markt in te richten als Casino. Het werk werd uitgevoerd door Tilleman Suys, architect van de koning, de inhuldiging met bal had plaats op 25 juli 1837.

Het Casino was een voltreffer: de bals en concerten werden druk bijgewoond door de toeristen die er 's avonds gingen verpozen of genieten van de muziek.

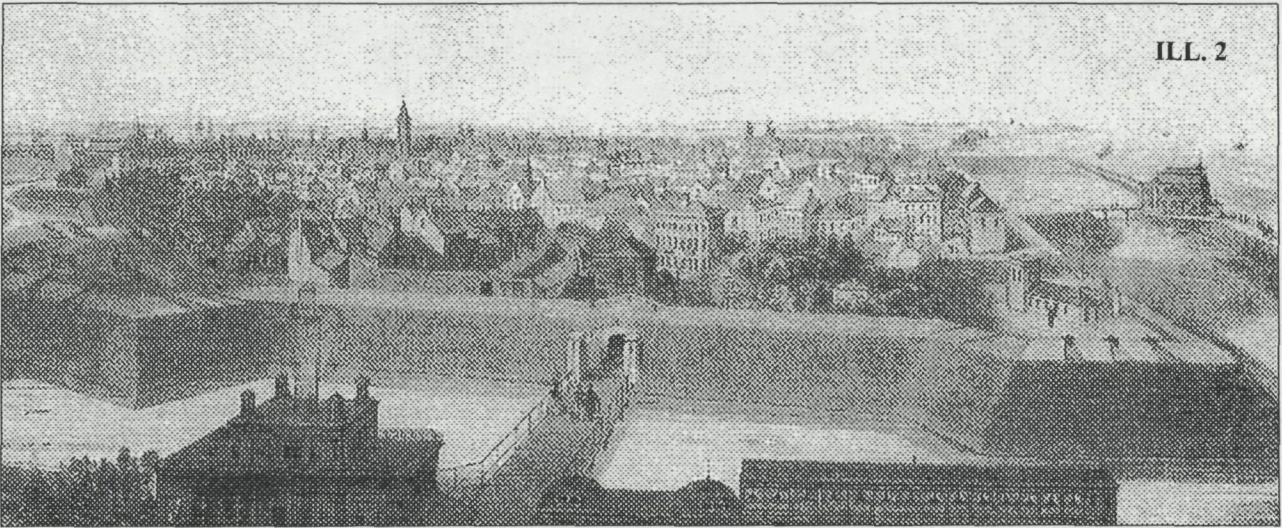
De rol van dit Casino mag niet onderschat worden. Naast de voorname bals (in avondkledij) traden van 1865 tot in de jaren tachtig, beroemde solisten op in het Casino van het Stadhuis, zelfs nadat het eerste en tweede Kursaal reeds gebouwd waren.

Er was echter geen speelzaal.

Er komt gasverlichting in 1856 en in 1861 komt er een bibliotheek bij (ILL. 1).

ILL. 1

DE KURSAAL

Er komt steeds meer volk naar Oostende en aangezien het Weststrand groter en zuiverder is, verschuift het badtoerisme naar daar.

In 1852 wordt op privaat initiatief, na toestemming van het Ministerie van Oorlog, een houten Kursaal gebouwd op het binnentalud van de Zeedijk op de hoek van wat nu Christinastraat en Albert I Promenade is (ILL.2).

De plannen zijn van de Brusselse architect Hendrik Beyaert (volgeling van Violet-le-Duc, leerling van Balat. "Romantische" architectuur o.m. Nationale Bank te Brussel en Antwerpen).

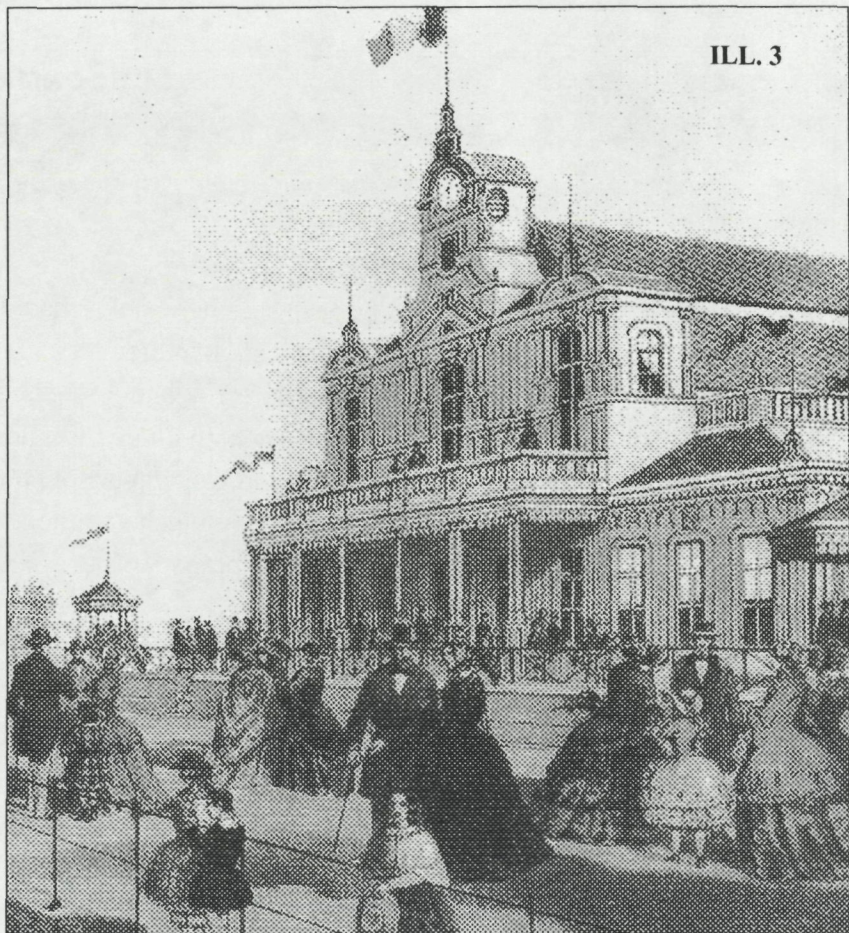
Het is een gebouw van 25 m breed in ± Venetiaans/Moorse stijl met exotische binnenversiering, op een terras van 49 m op 6 à 8 m, met 2 zeshoekige kiosken op de uiteinden van het terras (ILL. 3).

Het is een vrij merkwaardig gebouw, te bereiken via een bruggetje over de vesten. Het werd door de badgasten geapprecieerd. Men schrijft o.m. : "Van alle architecturale nieuwigheden in de laatste jaren tot stand gekomen in België, is er geen enkele die zich onderscheidt door een zo uitgesproken originaliteit en non-conformisme".

Er is een feestzaal, een café,

een restaurant en een mooi vóórterras. In navolging van de Duitse kuuroorden kreeg de club de naam Kursaal. Het kent een groot succes, zowel overdag als 's avonds voor bals en concerten.

Tussen 1857 en 1860 wordt het gebouw vernieuwd, uitgebreid en er wordt gasverlichting geïnstalleerd. Later komt er nog een grote rotonde bij op de oostkant en een klein luxueus salon voor de Hertog van Brabant (bijna Leopold II). (ILL. 4)

Ondertussen werd de Grote Zeedijk iets verbreed en doorgetrokken tot aan de duinen van (toen) Mariakerke.

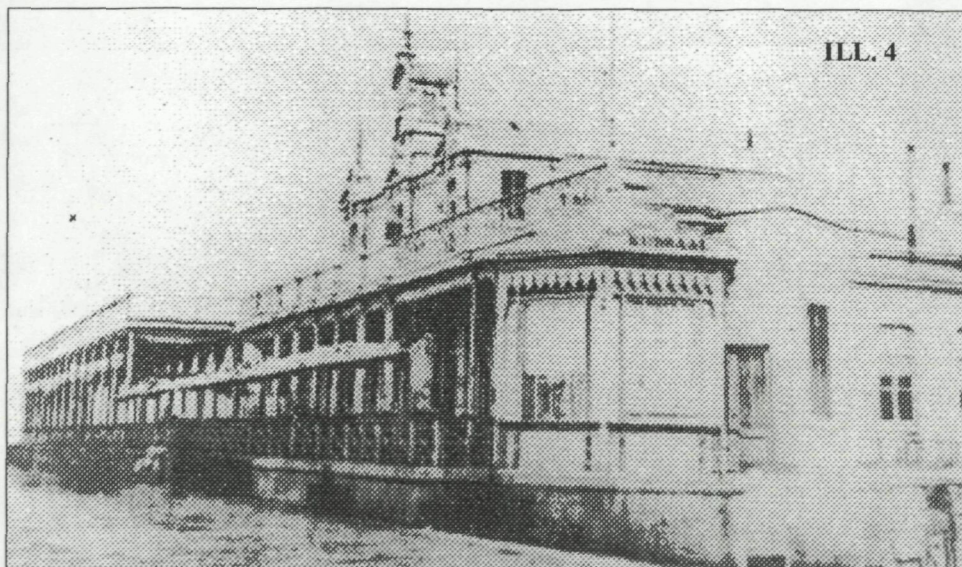
In 1863 wordt daar op een duinkruin het Koninklijk Paviljoen, voorloper van de latere chalets, gebouwd.

Het jaar van de troonsbestijging van Leopold II, wordt beslist de stadswal-

len te slechten. De stad kan dan westwaarts uitbreiden.

In koortsachtig tempo wordt geurbaniseerd: de Zeedijk wordt rechtgetrokken en verbreed, hotels en villa's opgetrokken, in 1874 wordt het Koninklijk Chalet gebouwd.

De nieuwe spoorlijn naar Torhout in 1868 geeft aansluiting naar Noord-Frankrijk en

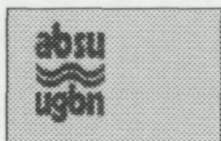
ILL. 4

Parijs en brengt nieuw publiek naar Oostende.

Het passagierstrafiek op Engeland verdubbelt.

De zeebaden verschuiven definitief voor 90% naar het Weststrand

(Wordt vervolgd)

ISO 9001: 2000
Approved by BQA

SCHOONMAAKBEDRIJF nv
ULTRACLEAN
opgekuist staat netjes

Dagelijks en periodiek schoonmaak van residenties, winkels, magazijnen, kantoren en andere panden.

Opfrissen en/of jaarlijkse grote schoonmaak van huizen, appartementen en de 2de particuliere bedrijven.

Opkuis van nieuwbouw of na verbouwing.

Industrieel reinigen van tapijten.

Opkuis na brand.

Meer dan 15 jaar ervaring

Corneel Heymanstraat 3 - 8400 Oostende - Industriezone 2

Tel 059 80 82 45

Fax 059 80 22 83

www.ultraclean.be

e-mail: info@ultraclean.be